

Адреса: Светог Саве 65, 32000 Чачак
Телефон/Факс: 032/303-414
Мобилни: 063/8864-033
Имејл: talentica@ftn.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.talentica.edu.rs/
Датум: септембар 2025. година
Број: 164/2025

**ПЛАН РАДА РЕГИОНАЛНОГ ЦЕНТРА ЗА ТАЛЕНТЕ
ЧАЧАК ЗА
ШКОЛСКУ 2025/26. годину**

Чачак, 2025. године

На основу члана 8. Уговора о оснивању Регионалног центра за таленте Чачак бр. 022-8/99-01 од 31. 12. 1999. године и члана 12. и 19. Статута Регионалног центра, Управни одбор Регионалног центра за таленте Чачак на седници одржаној 0. 10. 2025. године донео је:

ПЛАН РАДА ЗА ШКОЛСКУ 2025/2026. ГОДИНУ

Према стратегији развоја, Регионални центар за таленте у Чачку подразумева рад са ученицима са територије општина **Чачак, Горњи Милановац, Лучани и Ивањица**. Општина Ивањица од 2022/2023.године учествује у финансирању свих активности ученика и ангажовању професора који раде у оквиру Регионалног центра за таленте Чачак. а са територије су општине Ивањица.

Превасходни задатак Центра је појачани рад са талентованим ученицима, полазницима РЦТ Чачак, задржавање или проширење броја области из којих се ученици могу такмичити, усавршаваље знања, вештина и компетенција. Сталан и континуалан рад на откривању и идентификацији надарених ученика из **1) природних наука и математика, 2) техничко технолошких наука, 3) биотехничких наука, 4) биомедицинских наука, 5) вештачке интелигенције и 6) друштвено и хуманистичких наука.**

У школској 2025/2026. години дефинисаће се програмски садржаји за надарене ученике и њихова реализација у оквиру континуираних школа за поједине научне дисциплине (предавања, експерименталне вежбе и демонстрације), користећи лабораторије, кабинете и учионице **Факултета техничких наука и Агрономског Факултета у Чачку, Центра за стручно усавршавање у Чачку, као и простор Стартап Центра**

Регионални центар за таленте Чачак планира, поред већ постојећих активности и проширење садржаја за талентоване, вредне и посвећене ученике.

Планиране активности:

- Контакти по школама, селектовање ученика.
- Избор ментора за рад са најталентованијим ученицима.
- Реализација континуиране наставе по наставним дисциплинама.
- Реализација додатних групних радионица по предвиђеном програмском садржају.
- Провера знања пријављених ученика кроз Општински ниво такмичења.
- Сарадња ученика са менторима при дефинисању истраживачких тема и њихове реализације.
- Учешће ученика на Регионалном такмичењу и Државним такмичењима талентованих ученика РС.
- Додела диплома најуспешнијим ученицима у школској 2025/2026. години.
- Штампане Летописа Регионалног центра за таленте Чачак.

У циљу што веће популаризације науке и укључивања у међународна такмичења Регионални центар за таленте Чачак континуирано продубљује сарадњу са осталим Регионалним центрима Србије. Сарадња Регионалних центара се огледа и кроз заједничке кампове намењене најбољим полазницима. Најуспешнији полазници и освајачи Државних награда имају могућност учешћа на неком од Кампова у организацији Регионалних центара. У циљу стимулације и даљег рада, изабрани појединци чији је потенцијал препознат, без обзира на такмичарски резултат, у циљу стимулације такође добијају могућност учешћа на едукативним камповима.

Прикључивањем Центра за образовање Крагујевац као и Регионалног центра за стручно усавршавање Нови Пазар повећала се могућност ученика да повезивањем и употпуњавањем ученичких компетенција кроз интеракцију и размену искустава. Ученици и ментори РЦТ Чачак учествовали су на наставно-едукативном кампу на Копаонику који је реализован у августу 2025. године. У школској 2025/2026. години наставиће се сарадња са Центром за образовање Крагујевац. Најуспешнији полазници Регионалног центра за таленте Чачак ће имати могућност учешћа на Камповима који буде реализовани на Копаонику. Центар за таленте „Михајло Пупин“ у Панчеву и РЦТ Чачак најуспешније полазнике, дисциплина физика, као и претходних година, ће наградити бесплатним кампом за младе физичаре у Идвору.

У школској 2025/2026. години Регионални Центар за таленте Чачак ће обухватити радом преко 370 надарених ученика из основних и средњих школа. Поред нових колазника који су одабрани на основу резултата рада, планираним активностима биће обухваћени и стари полазници Центра за таленте.

Континуиране школе за надарене ученике организоваће се из 14 образовних дисциплина:

Математика, Физика, Хемија, Информатика и програмирање, Биологија, Екологија, Географија, Историја, Српски језик, Књижевност, Енглески језик, Техника и технологија, Мехатроника и Психологија.

Регионални центри за таленте Републике Србије се труде да прате нове тенденције и потребе савременог друштва. Група за технику и технологију (ОШ) као и ученици пријављени на наставној дисциплини мехатроника (СШ) у оквиру РЦТ Чачак, од формирања постижу изванредне резултате. РЦТ Чачак успешно развија ове дисциплине и у наредном циклусу ће се додатно унапредити рад кроз радионице који ће имати посебан осврт на пројекте везане за роботiku и вештачку интелигенцију. У циљу додатног промовисања нових дисциплина предвиђена су предавања истакнутих предавача из ове области као и обилазак НТП-а Чачак.

Полазницима Центра, у склопу редовних активности биће организована настава у току школске године у обиму од минимум 50 часова. Програмски садржаји наставних дисциплина биће прилагођени програму за напредне ученике прописаном од стране Министарства просвете. Надарени ученици опредељени за природне науке, у договору са професором-ментором имају приступ лабораторијама на Агрономском факултету и Факултету техничких наука у Чачку.

Менторски рад (вођење ученика кроз израду научноистраживачког рада) ће се одвијати од јануара 2025. године. Фонд часова за предвиђене активности одређују наставници ментори у сарадњи са руководиоцем дисциплине и руководиоцем Центра.

Ученици који прођу први ниво провере, Општинско такмичење, и пласирају се на Регионално такмичење са својим менторима крећу да раде на изради научноистраживачког рада на одабрану тему. Рад на научноистраживачкој теми са надареним ученицима обухватиће:

- Упознавање надарених ученика од стране ментора са плановима, циљевима и очекиваним резултатима истраживања, преглед литературе.
- Експериментални или теоријски рад на теми уз обавезне консултације.
- Обрада и интерпретација резултата.
- Писање рада и припрема за научну смотру.
- Представљање награђених радова ученика.

Циљ Центра је да ученике научи и оспособи да самостално могу приступити прикупљању резултата и изради научно истраживачког рада. Пре него што крену са истраживањем и писањем добијених резултата, за полазнике Центра ће се организовати едукације које имају за циљ боље разумевање научног процеса. Едукацијом ће бити обухваћени сви ученици који су се укључили у активности у оквиру Регионалног центра за таленте Чачак. Уводна предавања ће одржати др Снежана Танасковић, редовни професор Агрономског факултета у Чачку.

Презентовање резултата рада такође је битан сегмент. Планом рада у школској 2024/2025. години предвидели смо да са свим полазницима радимо на побољшању нивоа и квалитета излагања. С обзиром да један сегмент такмичења подразумева и одбрану научноистраживачког рада пред комисијом, одлучили смо да кроз радионице, полазнике Центра који прођу општински ниво такмичења, оспособимо и додатно припремимо за такмичења који им предстоје. Кроз радионице, полазници Центра ће имати прилику да подигну ниво говорне културе и науче да на адекватан начин презентују резултате својих истраживања.

Нови Правилник о квалитету рада образовноваспитних установа кроз стандард 4.3. препознаје значај рада са надареном децом и међусобну сарадњу релевантних институција. Сарадња са Регионалним центром за таленте Чачак пружа доказ да школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима (показатељ квалитета 4.3.5.), и да сарађује са релевантним установама и појединцима у подршци ученицима са изузетним способностима (показатељ квалитета 4.3.6.) што се може потврдити меморандумом о сарадњи као и припремљеним уговором са Регионалним центром за таленте Чачак. Посебан уговор о сарадњи реализован је са свим основним и средњим школама Града Чачка, као и са великим бројем школа са територије Општине Ивањица. Ова сарадња подразумева да школа врши идентификацију надарених ученика који ће касније своја знања употпуњавати активностима унутар Регионалног центра за таленте Чачак. Школа ће на основу постигнутих резултата давати препоруку и за ангажовање наставника који ће радити са талентованим ученицима и сарађивати са Регионалним центром за таленте Чачак. Оваквом сарадњом школе добијају додатну потврду о квалитету свог рада.

Министарство просвете је у свом стручном упутству за препознавање ,подршку и праћење образовања и васпитања ученика/ца са изузетним/посебним способностима препознало Центре за таленте као једне од носиоца процеса. Министарство науке, иновација и технолошког развоја такође је подржало рад Регионалних центара за таленте.

Квалитетом рада Регионални центар за таленте Чачак препознат је и од стране образовних установа ван територије Моравичког округа са којима се сарадња наставља и у школској 2025/2026. години (ОШ „Ослободиоци Београда“ на Палилули, Електротехничка школа „Раде Кончар“ Београд, ОШ „Јован Стерија Поповић“ и Гимназија „Борислав Петров-Браца“ у Вршцу, Гимназија „Свети Сава“ Пожега).

За планирани обим и реализацију поменутих програмских садржаја (континуиране школе и менторски рад) биће ангажовано око **40** професора – ментора и стручних сарадника.

План рада у 2025/26. години биће детерминисан добијеним финансијским средствима, према достављеним финансијским плановима.

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА

□ СЕПТЕМБАР

Обавиће се идентификација надарених ученика на основу евидентирања које су извршиле педагошко психолошке службе основних и средњих школа општина Чачак, Горњи Милановац, Ивањица и Лучани и реализација следећих активности:

- Посета школама (основним, средњим) Моравичког округа и презентовање рада и постигнућа Центра за таленте. Разговор са заинтересованим ученицима.
- Састанак са вођама дисциплина и менторима. Договор око плана рада за наредну годину.
- Контакти са руководећим структурама поменутих Општина, Чачка, Горњег Милановца, Ивањице и Лучана у вези са реализацијом програмских садржаја за надарене ученике ових општина.
- Израда програма рада за континуиране школе које се организују из појединих научних дисциплина.
- Припрема лабораторија, учионичког и кабинетског простора за рад са надареним ученицима и студентима.
- Тестирање пријављених кандидата- полазника Регионалног центра за таленте у Чачку и Ивањици (организација уводног часа за све ученике)

ПЛАН РАДА за 2025/26. годину и ИЗВЕШТАЈ О РАДУ за 2024/25. годину

□ ОКТОБАР, НОВЕМБАР

Упознавање надарених са руководиоцима дисциплина, менторима, распоредом наставе континуираних школа и менторским радом.

Почетак рада континуираних школа, реализација наставе и лабораторијских вежби за наставне дисциплине:

- Физика – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Математика – за ученике основних школа, за ученике средњих школа
- Информатика и програмирање – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Техника и технологија за ученике основних школа
- Хемија – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Биологија – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Екологија и заштита животне средине – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,

- Географија – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Историја – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Српски језик – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Енглески језик – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Књижевност – за ученике основних школа, за ученике средњих школа,
- Мехатроника – за ученике средњих школа,
- Психологија – за ученике средњих школа

Организација едукативних радионица које се односе на писање научно-истраживачких радова представљањем обрађених истраживачких тема у школској 2024/25. године од стране старих полазника.

Усмеравање и упознавање ученика са радом истакнутих институција културе Града Чачка као што су Међуопштински историјски архив, Народни музеј, Уметничка галерија Надежда Петровић, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“

Предавање др Мирка Дрманца, вишег библиотекара, о борби псеудонауке, радионица научног размишљања. Шта је псеудонаука, зашто је заводљива и како да је препознамо. Истицање значаја библиотеке као „лабораторије“ знања где се могу поуздано проверити информације.

□ ДЕЦЕМБАР, ЈАНУАР

Реализација Општинског нивоа такмичења 13-14.12.2025. године у учионицама Факултета техничких наука и Агрономског факултета у Чачку. Ученици полажу само тест знања из одабране дисциплине. Питања у тесту су усклађена са наставним планом и програмом према узрасту, предмету и пређеном градиву до датума одржавања такмичења.

Наставак рада са полазницима који су стекли право да учествују на Регионалном такмичењу. Дефинисање истраживачких тема и одређивање ментора за полазнике (почетак рада на теми уз менторско вођење).

Позив и организација бар једног предавања истакнутог научника или јавног посланика са актуелном тематиком за све полазнике Центра за таленте.

Организовање консултативних часова за полазнике који су прошли општински ниво такмичења а које се односе на писање научноистраживачких радова.

□ ФЕБРУАР

Организовање редовне наставе викендом за све полазнике по дисциплинама, и наставак континуираних консултација са менторима. Рад на истраживачким темама које су полазници одабрали.

Организовање радионица за све полазнике Центра које ће допринети побољшању говорне културе и подизању самопоуздања. Радионице ће се реализовати уз подршку професора психологије и српског језика и књижевност са којима Регионални центар сарађује.

Организација радионица под називом „Медијска и дигитална писменост“ (у трајању од четири сата). Креатори и реализатори: Марија Радуловић и Тања Вуковић (библиотекари Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, Чачак)

Циљ радионице Медијска и дигитална писменост:

Критичко и аналитичко усвајање медијских садржаја који се пласирају у јавном простору, вештина креирања порука које се објављују у складу са професионалним и етичким стандардима новинарства, као и детектовање непроверених садржаја којима су преплављени нови медији и платформе.

Подтеме:

- Како разликовати праве информације од дезинформација?
- Како развити способност разумевања и критичког и аналитичког усвајања вести, односно свих информација које се пласирају у јавном простору?
- Откривање манипулације и кривотворених вести.
- Забавно-едукативним садржајима се учесници упућују на појмове попут: троловање, скрембловање, фишинг, плугола, мамац за кликове и други.

Организована едукација за све полазнике РЦТ Чачак која има за циљ да научи и оспособи полазнике Центра да самостално могу приступити прикупљању резултата, изради научно истраживачког рада и бољем разумевању научног процеса. Предавач др Снежана Танасковић, редовни професор Агрономског факултета у Чачку.

□ *МАРТ, АПРИЛ*

Рад на истраживачким темама уз менторско вођење. Наставак рада са ученицима и припрема за тест знања.

Припрема надарених ученика за учешће на Регионалном Државном такмичењу талентованих ученика по научним дисциплинама.

Организација бар једног предавања истакнутог научника или јавног посленика са актуелном тематиком за све полазнике Центра за таленте.

Предавања о значају правилног коришћења вештачке интелигенције кроз следеће тезе: AI као алат, а не чаробно решење-како га користити паметно и критички; AI програмирање-генерисање кода уз надзор; промене у улози програмера-мање рутине, више креативности; најкорисније примене AI данас у свакодневном животу, медицини, екологији и играма; страхови и изазови-дезинформације, пристрасност, губитак послова; занимања будућности-нова радна места која комбинују AI и људске вештине. Закључак и порука предавања- AI је ту да помогне, а права вредност је у знању и способности да га правилно и контролисано користимо.

Организовање стручних једнодневних излета и посета знаменостима и Установама од јавног и културног значаја како у Моравичком округу тако и шире.

Реализација Регионалног такмичења талентованих ученика, 18-19. април 2026. године, Факултет техничких наука и Агрономски факултет у Чачку.

□ *МАЈ, ЈУН*

Припрема ученика, полазника РЦТ Чачак за учешће на 68. Државном такмичењу талентованих ученика основних и средњих школа по научним дисциплинама РС, у Бору 23. мај 2026. године за ученике основних школа и Панчеву 24. маја 2026. године за ученике средњих школа.

Свечана додела диплома и награда свим такмичарима који су остварили пласман на једно од прва три места на Регионалној и Државном такмичењу талентованх ученика по научним дисциплинама Републике Србије и њиховим менторима.

Ученици који освоје једно од прва три места на државном такмичењу награђену су дипломама које су потписане од стране Министра просвете и Министра науке, технолошког развоја и иновација.

Организација јавног часа за награђене полазнике Регионалног центра за таленте Чачак у школској 2025/2026. години.

□ ЈУЛ, АВГУСТ

Према финансијским могућностима, евентуално организовање Летње школе за надарене ученике из математике, информатике и програмирања, хемије, физике и биологије, ако се стекну материјални услови.

Припрема за штампање **Годишњака Регионалног центра за таленте Чачак** и сумирање резултата.

□ СЕПТЕМБАР

Израда Програма рада са надареним ученицима за школску **2025/2026.** годину.

Упућивање позива школама. Евидентирање потенцијално надарених ученика у основним и средњим школама на основу резултата остварених у редовном школовању, успеха на такмичењима, ваннаставним активностима, промовисање искустава и сазнања старих полазника Центра по школама са циљем доприноса додатном развоју свести код адолесцената о важности њиховог активног учешћа у одабраним едукативним програмима кроз које ће добити могућност да свој таленат надограде и несебично поделе са целим друштвом.

Планирана је организација фестивала науке. Организацијом научно популарних манифестација ученици ће представити свој рад и пробудити додатно интересовање својих вршњака. Непосредним приказом процеса истраживања и добијених резултата деци и младима ћемо отворити пут разумевању у значај иновативности и подићи свест о значају науке у савременом друштву.

Директор РЦТ Чачак
Др Светислав Љ. Марковић

Потпредседник УО РЦТ Чачак
Драгиша Ковачевић